

יידישע

פעטער צייטונג

דער ערשטער טאג פון יום טוב... פרייטיג 10... 50...

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פרייטען...

№r. 46 פֿינפֿעהנטער יאהראנג Pest, den 16 April 1883.

מאנעט אינד מיטא.

אין נומער 42 אונזערע דראפטעס האבען וויר דיא אינטערעסאנטע דעם דעפוטירטן העל- פֿי אין אנטערעסענדע דער צווישען איטאליע- דיזשלאנד אונד עסטערייך-אונגארן געשלאסע- נען אללאיני מיטגעטוהילט. אין נומער 48 בראכ- טען וויר ביסמארק אנטווארט אויף דיעזע אי- טערפעסלעכע אונד נון האבען איך דער איסא- לענישע איינזעטע מיטטערע מאנעט אינד דער אונגארישע מיטטערע דערזענעט מיטא אויף דיעזע אינטערעסאנטע עקאנומיאריטעט.

צוגעשראבען, ועגן אלוא אונזערע מאנאכיע דיא פֿליכט האט, דיזשלאנד אונד איטאליען בי- צושטענען, פֿאללט דיעזע אנטערעסענדע ווערדען זא האט אונזערע מאנאכיע און אונגארישע פֿאללט זא פֿאן רוסלאנד אנטערעסענדע ווירד, דיא אנטער- יטטישע דיזשלאנד אונד איטאליענס צופאָרדערן. מאנעט האָלט עס פֿיר אנטענעט, נאכדריק- ליכט צו בעטאנען דאסס זאס נייגעשאַפֿטע אינפֿערשטענדיג אָדער אַללאיני-פֿעהרעלטע נור פֿירענדיגע צוועקען, ציר אבערער אונד ציר פֿערטרייבונג נעגען דען פֿינדע דיעזע אינד קיינע פֿינדענדיגע שפֿיטע נעגען אונזערע איינע מאכט איך ניכט נעגען פֿאנקורירן בעזעטע - אינד אין דעמולירען אונד עררעכערט מאנעט, דאס איסא- לעניע עס דאך ניכט הויב צוועקען קאנען וויא פֿאנקוריר זיינע עראבערונגען אין נאך-אפֿיקא פֿאראנטעטע אינד דען איטאליענישען זעע-אנדעל- שטריגע טעמע נאכ מאנעט איינע וויקן פֿיר פֿאנקוריר דער דא אונזערעט. דאסע איס אין הויקע ווי שטעהען ניכט אלליין וויר האבען צוויא מעכטיגע טעפֿערדיגעטע נעגען דאך, פֿאללט וויא נעגען אונזערע אינטערעסענדע ווערעלט.

פֿאן איינער פֿעראיינבארונג דער דרייא שטאמען ערוועהנטע נעמאכט, הערר קאלאקן זאנעט שאַן אין דער דעלענאציען, דאס איטאליען אים דרישטער איך דען פֿינדעשלאסע-בינד צווישען עסטערייך- אונגארן אונד דיזשלאנד געטרעטען אונד דאס דיעזע פֿעראיינבארונג נור דען צוועק האט, דען פֿינדען אויף יעדע מאנליכע ווייז צו ערראשען אונד צו זיכען, מאן קאנן זאמט אין דיעזע פֿעד- איינבארונג נור איינע נאראטיוו דעם פֿינדענע ערבליקען, ווערען נאך קאלאקא יענע ווארטע אין דער דעלענאציען געאייסערט, האבען זיך אונ- זעטע איינזעטענע בעזעהונגען אין קיינער ווייז געענדיקט, וועגן אלוא דעלענאציע פֿערהאלטען אינאן אונד איטאליען איינע עננע פֿינדעשלאסע אונד פֿעראיינבארונג שלעסען, אים זא דא גע- האלטען דעם פֿינדענע צו בעזעהונגען פֿינדען, זא קאנן דעם יעדעס נור ציר בעזעהונגען דען דאכטענע קאנן נור איינע זאלכע מאכט דיעפֿאן בעזעהונגען יעדערע וועלכע ענטשלאסען יעדע, דען פֿינדען צו שאַפֿען, איינע זאלכע מאכט ער- סטערט אבער יעדעס מיטעס וויססענע און איי- האט ניכט.

זא ליטעט וויא אונזערע דאס העררן מיטא, דאריין ערוועהנטע דער אינטערעסאנטע אינאן העלפֿען, וועטעס וויס איך עפען זא פֿיעל דאס הייסט: עפען זא וועגן, וויא איך פֿינדע נע- וואסעט, מיטא האט זא נאך וועניקע נעוואסע אים מאנעט, מאנעט האט זא וועניקע ענטשלאסען, דאס דאס אינפֿערשטענדיג דער דרייא מעכטע איך דען צוועק האט, דען פֿארטריט דער אי- האפעטישען צוויילזאציען זא ווערן, דאס הייסט: אים אים נעגען, דיא אונגארישען, זאצאלישען אונד ניהיליסטען צו שטענען, אונד דאפֿאן שפֿיטע הערר פֿאן מיטא קיין ווארט.

מיטא וועט נון, דיא ווארטע מאנעטע אונ- זעטע צו דיזשען אונד זאנעט: מאנעט מיטא וועגן וויר פֿינדען האבען, אונד איך דער פֿאראשטריטע אונזערע צוויילזאציען פֿאנקורירן.

היערין ווארדען דיא אנטווארט דעם מיטע- טערפֿינדענען ציר קענענעם נעמאכען.

נון, האבען וויר ניכט פֿעראיינעטשאַפֿטען, וואס הערר פֿאן מיטא אנטווארט וויר: ביסמארק אנטווארט ליטענע: עס אונד קיינע אללאיני, אונד איינע ארט פֿאן איינע פֿינדעשלאסען פֿעהרעלט- ניסען - מאנעט זאנעט: עס אים קיינע אל- ליאניק, זאנדרען אין אינפֿערשטענדיג: אונד מיטא ווערר זאנעט: עס אים קיינע אללאיני זאנדרען איינע פֿעראיינבארונג - ווער נון אין דיעזען ווארטען פֿיעל נייבועלן וואָללען, אים עס- וואס הערר צוויילזאציען דער העסטע דענענדיגע- מיילע, זאנעט אונד מאנעט זעלבער, דאס דיא בעמט- הונגען דיא פֿאָרס דעם אינפֿערשטע ענדעניסעס צו עררייכערן, פֿינדענדיק ווערען - אונד ווענעם שפֿראך אונד מאנעט איך פֿאן איינע אינפֿער- שטענדיסעט מיט, נענענדישען רעכטען אונד פֿליכטען - אונד דאס מיט דאך עטוואס עהר- ווין, וויא אין אינפֿערשטענדיג אים געראנען: עטוואס עהר, וויא איינע פֿעראיינבארונג אונד דער בעזעהונגען עס פֿיעלעמער צו פֿאפֿיער געבראכט ווערדען, וואס דאך זאפֿיעל וויא איינע שרייטליכע אכטבאניק אָדער שיען וויר וואס, דאס קינד ביים רעכטען זאמען צו נענען, וויא איינע אללאיני אונד עס איז אונד אונדערבא, דאס הערר איסמער נור פֿאן איינער מאנליכקייט געשפֿראכען וויר, דאס

